

Levende læring – læring for livet

Et samarbeidsprosjekt mellom Skjelman skole og gårdene Nordgård og Widding.
Tromsø kommune

Skjelnan skole

Bakgrunn

- Skjelnan skole har drevet uteskole i 20 år.
- Alle skolens elever og lærere deltok.
- Elevene er innom 4 ulike stasjoner: gård, fiske, utmark og samisk kultur.
- Gårdsdelen har tidligere vært lagt til en nedlagt gård, men gjennom Inn på tunet-prosjektet ble vi knyttet til gårdene Nordgård og Widding.

Nordgård og Widding

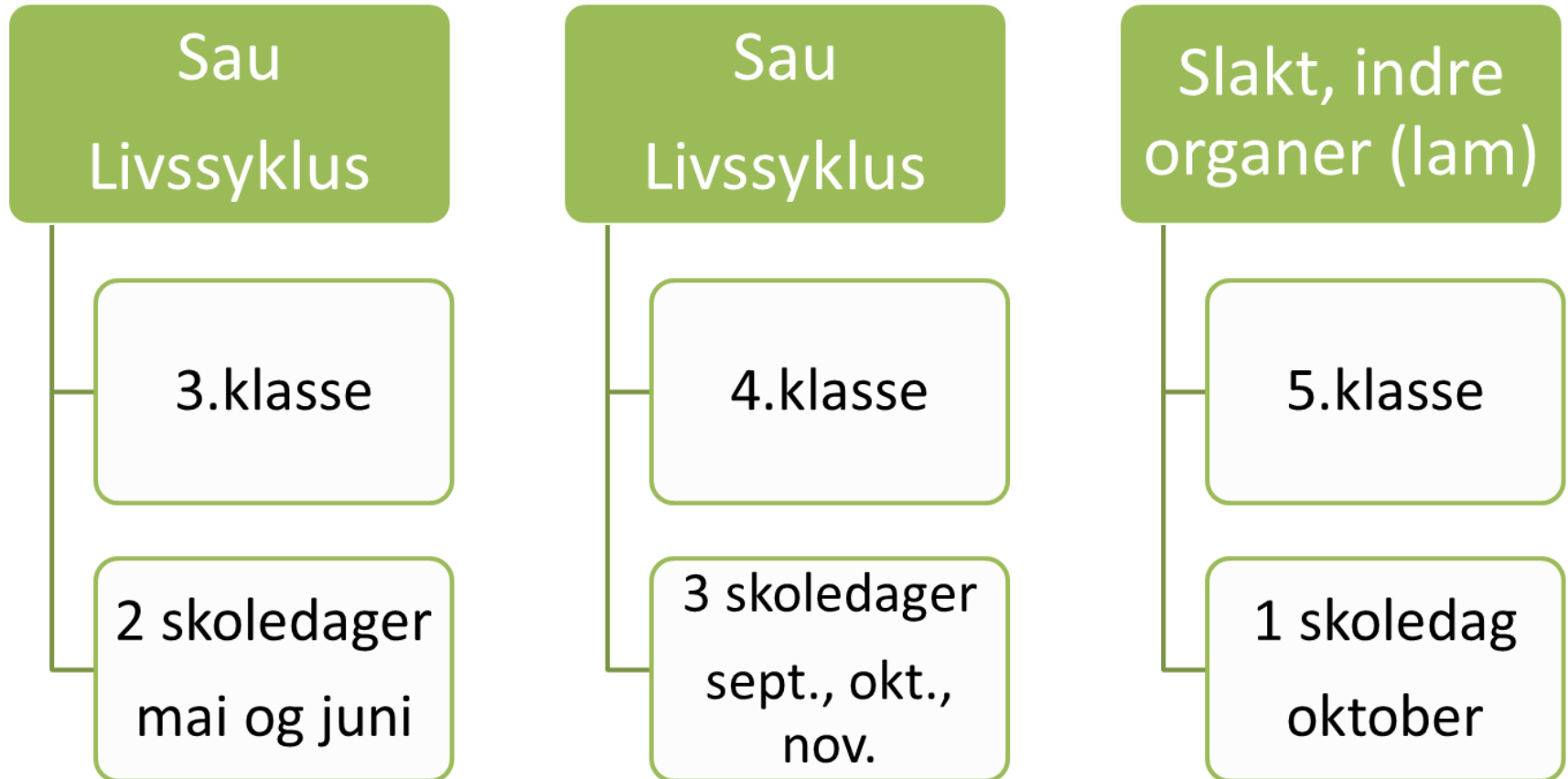
Inn på tunet

Gården som læringsrom

Inn på tunet

Gården som læringsrom

Årshjul 4. klasse

Uke		4. klasse
34		Periode 01: Uke 34 - 35
35		Ingen utenfor
36	Periode 02: Uke 36 – 37. Uteskole, siidaen/fiske	
37		
38	Periode 03: Uke 38	
39	Periode 04: Uke 39 - 41. Sauens livssyklus	
40	Uke 40: Joggedagen	
41		
42	Ingen utenfor	Periode 05: Uke 42 - 44
43		
44	Ingen utenfor	
45		Periode 06: Uke 45. Religionsuka. Buddhismen.
46		Periode 07: Uke 46 – 48. ”Vi reiser ut i verden”
47		
48		
49		Periode 08: Uke 49. Den kulturelle skolesekken
50		Periode 09: 50 – 51. Advent
51		Julegudstjeneste.

Kunnskapsløftet - Generell del

- Opplæringen skal ivareta og utdype elevenes kjennskap til nasjonale og lokale tradisjoner - den hjemlige historie og de særdrag som er vårt bidrag til den kulturelle variasjon i verden.
- Opplæringen må formidle hvordan levekårene stadig er brakt fremover gjennom generasjoners prøving og feiling, ved famling og forsøk i det praktiske liv.
- Undervisningen må tilpasses ikke bare fag og stoff, men også alderstrinn og utviklingsnivå, den enkelte elev og den sammensatte klasse.
- Den viktigste av alle pedagogiske oppgaver er å formidle til barn og unge at de stadig er i utvikling, slik at de får tillit til egne evner.

Nasjonale og lokale tradisjoner

Nasjonale og lokale tradisjoner

Nasjonale og lokale tradisjoner

Mestring

Periode: Sauens livssyklus

NA	S A	NO	MA	KRL	EN	MU	KH	KØ	MH
- innhente og systematisere data og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemidler -samtale om livssyklusen til noen plante- og dyrearter		-fortelle, forklare, gi og ta imot beskjeder -skrive [...] sakpreget tekst -[...], skape, lagre og gjenhente tekster ved hjelp av digitale verktøy	-samle, sortere, notere og illustrere data med [...] søylediagrammer og kommentere illustrasjonene - anslå og bestemme antall ved hoderegning, bruk av tellemateriell og skriftlige notater, gjennomføre overslagsregning med enkle tall og vurdere svar - utvikle og bruke ulike regnemetoder for addisjon og subtraksjon av flersifrede tall både i hodet og på papiret	-uttrykke tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og gi respons på andres tanker -føre en enkel dialog om samvittighet, etiske levereregler og verdier	-delta i framføring av engelskspråklige sanger	-framføre sang, [...] i samhandling med andre	-planlegge og lage enkle bruksgjenstander	-delta i aktiviteter som utfordrer hele sanseapparatet og de koordinative ferdighetene	-lage trygg mat -bidra til trivsel i forbindelse med måltider -planlegge og gjennomføre en fest sammen med andre i forbindelse med en høytid eller annen markering

Temaplan for "Sauens livssyklus" – 4.klasse

Uke 39 - 41

27 skoletimer

Ferdigheter i bruk: Skriftlig framstilling, lese, muntlig framstilling, regning og digitale verktøy

Læringsstrategier: Styrkekart

K06 Fag: naturfag, norsk, matematikk, KRL, musikk, KH, KØ, MH	Vurderingskriterier	Undervisningsmaterieill	Aktivitet
<p>-innhente og systemisere data og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemidler</p> <p>-samtale om livssyklusen til noen plante- og dyrearter</p> <p>-fortelle, forklare, gi og ta imot beskjeder</p> <p>-skrive [...] sakpreget tekst</p> <p>-[...], skape, lagre og gjenhente tekster ved hjelp av digitale verktøy</p> <p>-samle, sortere, notere og illustrere data med [...] søylediagrammer og kommentere illustrasjonene</p> <p>-uttrykke tanker om livet, tap og sorg, godt og ondt og gi respons på andres tanker</p> <p>-føre en enkel dialog om samvittighet, etiske levereregler og verdier</p> <p>-framføre sang,[...] i samhandling med andre</p> <p>-planlegge og lese enkle</p>	<p>Eleven skal:</p> <p>-Gjøre rede for livssyklusen til sauene muntlig</p> <p>-Skrive en sakpreget tekst om sauene</p> <p>-Skrive logg. Bruke styrkekart for å strukturere skrivinga</p> <p>-Hente fakta fra en enkel fagtekst</p> <p>-Lage søylediagram for å illustrere vektøkning på lam</p> <p>-Skrive tekst på datamaskin. Illustrere med bilde eleven selv har tatt med digitalt kamera.</p> <p>-Tove gryteklut</p> <p>-Delta i stell og omsorg for dyr og planter</p> <p>-Delta i planlegging og gjennomføring av høsttakkefest</p> <p>-Ta del i felles opplevelser på en positiv måte</p>	<p>-Gårdene Nordgård og Widding</p> <p>-Saueboka mi (Norsk sau- og geitalslag)</p>	<p>I klasserommet:</p> <p>- Male et bilde "Gården min"</p> <p>- Skrive om forventninger til neste gårdsdag</p> <p>- Øve på bruk av digitalt kamera</p> <p>3.dag på gården:</p> <p>Aktivitet 1: Møte dyr som er tatt ned fra fjellet. Demonstrasjon av gjeterhund. Notere øremerker</p> <p>Aktivitet 2: Fjøsstell. Mat og vann til ulike dyr. Veiing av lam.</p> <p>Aktivitet 3: Lammeskrott. Elevene får se en lammeskrott, innmat og slakteavfall. Partering. Kverning av kjøtt.</p> <p>Aktivitet 4: Ta opp potet/grønnsaker</p> <p>I disse aktivitetene bruker elevene digitalt kamera.</p> <p>I klasserommet:</p> <p>- Logg med illustrasjon</p>

Vurderingskriterier

Eleven skal:

- Gjøre rede for livssyklusen til sauene muntlig
- Skrive en sakpreget tekst om sauene
- Skrive logg. Bruke styrkekart for å strukturere skrivinga
- Hente fakta fra en enkel fagtekst
- Lage søylediagram for å illustrere vektøkning på lam
- Skrive tekst på datamaskin. Illustrere med bilde eleven selv har tatt med digitalt kamera.
- Tove gryteklut
- Delta i stell og omsorg for dyr og planter
- Delta i planlegging og gjennomføring av høsttakkefest
- Ta del i felles opplevelser på en positiv måte

Nyfødt lam

Slakt

Loggskrivning

Toving

Tovet gryteklut

Utplanting

Innhøsting

Egen avling

Stolte grønnsakdyrkere på vei hjem

Stell og omsorg for dyr

Stell og omsorg for dyr

Bæ, bæ lille lam...

Her koser vi oss

Samarbeid – felles opplevelser

Samarbeid – felles opplevelser

De fem grunnleggende ferdighetene:

- ***kunne uttrykke seg muntlig***
  - Gjøre rede for livssyklusen til sauene muntlig
- ***kunne uttrykke seg skriftlig***
  - Skrive en sakpreget tekst om sauene
  - Skrive logg. Bruke tankekart for å strukturere skrivinga
- ***kunne lese***
  - Hente fakta fra en enkel fagtekst
- ***kunne regne***
  - Lage søylediagram for å illustrere vektøkning på lam
- ***kunne bruke digitale verktøy***
  - Skrive tekst på datamaskin. Illustrere med bilde eleven selv har tatt med digitalt kamera. Lagre og skrive ut.

Bruk av digitale verktøy

Mandag dro vi på Nordgård og Widding. Vi så på Loke i aksjon. Han skulle gjete sauene ned til gården. Han jobbet fort og effektivt. Så måtte han gjete de inn i gjerdet. Så viste Tor Gunnar oss at Loke kunne forskjell på høyre og venstre.

Jeg synes at det var veldig artig.

Kompetansemål i matematikk:

- løse praktiske oppgaver knyttet til kjøp og salg
- samle, sortere, notere og illustrere data med tellestreker, tabeller og søylediagrammer og kommentere illustrasjonene

Aktivitetsark

Veing av lam

Mål:

- Samle og notere opplysninger slik at elevene kan lage tabeller og søylediagram

Praktiske opplysninger:

- Dato: 11.mai
- Vi bruker ca 45 min.
- Grupper på 5-6 elever
- 1 voksen

Utstyr:

- Vekt
- Stort ark på veggen der vi skriver ned vekt på utvalgte lam.
- Tusj

Aktiviteter og oppgaver:

- Vi skal veie lam på våren og om høsten. Regne ut vektøkning
- Hvor mye veier et nyfødt lam?
- Hvor mye forventer vi at lammet skal veie om høsten?
- Forskjell i vekt på enkeltlam, tvillinger, trillinger
- Vekta fører vi opp på et skjema som skal henge i fjøset. Vi tar opplysningene med til klasserommet. Elevene får regneoppgaver knyttet til dette.

Veiing av lam

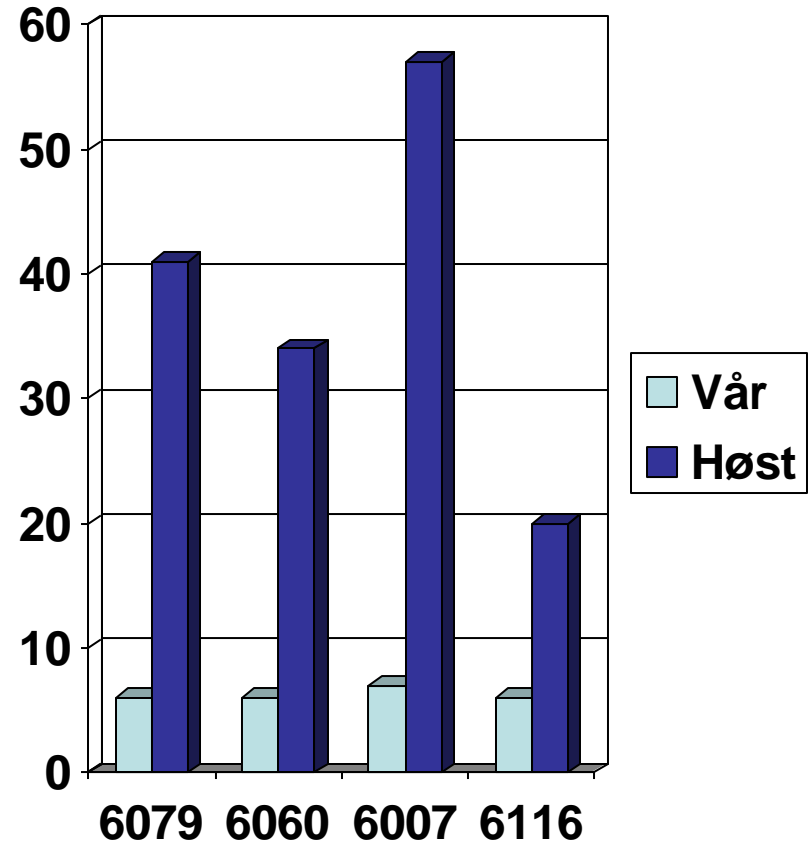

Vekta noteres

Vektstatistikk for 4 lam

- samle, sortere, notere og illustrere data med tellestreker, tabeller og søylediagrammer og kommentere illustrasjonene

Kompetansemål i mat og helse:

- lage trygg mat

Planlegge og gjennomføre en fest sammen med andre i forbindelse med en markering

ELEVKOMMENTARER

- "Du, Anne Marie, æ våkna klokka halv to i natt og tenkte: Koffer kan ikke den klokka gå så bussen kommer snart, så vi kan dra til gården?"
- "Æ har så mye å skrive, det bare poppe opp i hodet mitt!"
- "Først skal du få en kos og så du og så du..."
- *Torsdag skal vi til bondegården. Jeg gleder meg til å kose med lam, dyrke grønnsaker og være i naturen. Når jeg gleder meg, banker hjertet mitt enda fortere. (Hentet fra elevlogg)*

FORELDREKOMMENTARER

- Opplegget både i forkant, på selve gårdsdagene og i etterkant har vært helt fantastisk! Jenta mi har hatt stor glede av dette.
- Ungen vår er veldig engasjert både før, under og etter gårdsdagene. Ivrig etter å fortelle, forklare og vise.
- Ungene lærer gjennom opplevelser. Dette vil bli husket lenge med glede.
- Læring som blir sittende i ungenes hoder.

Evaluering

- Stor motivasjon og stort engasjement
- Sammenheng mellom teori og praksis gir forståelse
- Glede over egen mestring
- Å bruke alle sanser i læring gir dypere forståelse og følelsesmessig engasjement
- Arbeid i klasserommet ble mer meningsfullt og lystbetont (eks. logg, statistikk)
- Samarbeid lærer og bonde løftet kvaliteten på undervisninga
- **Et opplegg helt i tråd med Kunnskapsløftet**

Glede over egen mestring

